

SZABÓ HIRLAP

A BUDAPESTI FERFIRUHA-KÉSZITŐK IPARTESTÜLETE, A BUDAPESTI SZABÓIPAROSOK HITEL- ÉS TERMELŐ-SZÖVETKEZETE, AZ EGYESÜLT SZABÓIPAROSOK KÖRE, A BUDAPESTI EGYENRUHA-KÉSZITŐK KÖRE ÉS A RAKTÁRSZÁLLITÁSI-GYERMEKRUHA-KÉSZITŐ SZABÓIPAROSOK SZAKCSOPORTJAINAK KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS: **ULLMANN JÁKÓ.** FŐMUNKATÁRSOK: **VIKÁR BÉLA** □ **MANGOLD BÉLA KOLOZS** □

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, VII., HÁRSFA-UTCA 24. TELEFON 90 -27

Szabóiparosok!!

Faszénet

Weisz és Vidor

cégnél rendeljétek !!

TELEFON

József 11-31

NYOMTATVÁNY.

T.

Weisz és Vidor cégnek

TELEFON 11-31.

BUDAPEST

Józsefvárosi teherpályaudvar 9 kapu

A faszén

akár levelezőla-
pon akár telefon
utján rendelhető

Szabó faszénet K 24.-
Dara (spitz) faszénet 16.-
100 kilogrammonként.

Azonnali kiszolgálás !!

Szabóiparos hívja föl

„JÓZSEF“ 11-31

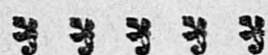
telefonszámot mikor szabó-faszénre van szüksége, vagy írjon

Weisz és Vidor cégnek, Budapest.

SZABADOS VILMOS

IV. DEÁK FERENCZ-UTCA 21. SZÁM

AZ UDVARBAN.

TELEFON: 143—04

Selyembelések
fekete és kék szövetek
Varrókellékek
Elismert legolcsóbb
árban.

MECHANIKAI SZÖVŐDE TAUSSIG SAMUEL ÉS FIAI, Győr.

Raktár és üzletvezetőség: BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-UTCA 22. ☐ TELEFON 30—32.

Szalonvászon, cordinelli, beléskanavász, tűzoltógrádi és zsávolnyok, valamint a lenárúkból készült összes szabókellékek gyártása. Nyári-nadrágok és vászon-öltöny-szövetek különböző minőségekben. Fehérneművásznak kórházak és közintézetek részére stb.

Levágandó!

SZABÓ HIRLAP

Megrendelés.

Sziveskedjék szállítani részemre:

_____ kg. szabó faszenet — — — K 24—

_____ „ dara (spitz) faszenet — „ 16.—

100 kilogrammonként.

Név: _____

Lakás: _____

☛ Kérjük a címet pontosan kiírni. ☚

Levágandó!

BAUER és WEISZ

első bpesti katonai zsinór és paszományáru gyár
BUDAPEST, VIII. GYULAI PÁL-UTCA 13.

Ajánlják következő saját gyártmányukat:

Egyenruha-zsinórok, egyenruha-paszomántek, egyenruha-himzések, egyenruha-gombok, rendjel-szalagok tisztak és legénység számára.

Magyar diszruhára, temetkezési vállalatok számára, libériára, rendőröknek stb. való zsinór- és paszománt-árak.

Különleges versenyképesség magyar diszruha- és polgári ruhazsinórzatokban. Különlegességek: kardbojtok, kardkötők és tábori övekben.

TELEFON Női divatzsinórzat. Butor-paszománt. TELEFON József 4-89 Katonai bőrárak. — Hajtóka-posztók. József 4-89

Villamos üzem. Legmodernebb berendezés. Legolcsóbb beszerzési forrás. Alapított 1872. évben

BRÜDER WIENER

Különlegességek
szövet-, ködió-
és bivalyszarv-
gombokban

WIEN, SALZGRIES No. 21
PASSAUERPL. 6.

Raktári telefon 16-71.

SCHWARCZ LAJOS

BUDAPEST, DEÁK FERENC-U. 15.

✿ Minden fajta ✿
angol-, francia- és
hazai gyártmányu
posztó-, gyapju-
szövetek-, bélés-
árúk és szabókellé-
kek gyári raktára

A szabóiparosok
legolcsóbb bevá-
sárlási forrása!

Raktári telefon 16-71.

Eredeti Singer és Wheeler & Wilson varrógépek

a szabóiparban előforduló összes varrási munkák számára.

Különleges gomblyuk varrógépek

szálfogó szerkezettel tetszőes szerinti gomblyukak készítésére. E gépek önműködő megállító és vágó készülékkel vannak ellátva.

Gyorsvarrógépek

egyszerű és párhuzamos varratok készítésére.

Ruházati szakmában nélkülözhetetlen!

700-nál több különféle fajta eredeti Singer varrógép készül, minden elgondolható ipari célra

Azon üzletek amelyekben

Singer

varrógépek árusítanak

mindannyian ezen címerről felismerhetők

Singer Co. varrógép részvénytársaság ipari osztálya

Budapest IV. Semmelweis-u. 14

ahol a piacra kerülő legújabb ipari gépek díjtalanul bemutatva lesznek.

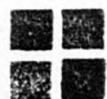
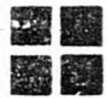
Fiókküszletek mindenütt.

HOHENBERG FERENCZ

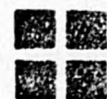
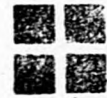
BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 46 (saját házában.)

Cs. és kir. tisztí egyenruházati zsinór, paszomány és gombkötő-gyára.

EGYENRUHÁZATI CIKKEK és DISZMAGYAR ÖLTÖNYÖK teljes felszerelése.

TELEFON
15-70

Állandóan raktáron tart és gyorsan szállít minden néven nevezendő ZSINOR- és PASZOMÁNY ÁRUT. Minden néven nevezendő EGYENRUHÁZATI CIKKEK és FELSZERELÉSEKET. *ارسالہ* Rajz minta árajánlatot kívánatra ingyen küldünk

Szabóvilág

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona.

Szerkesztő és laptulajdonos:

ULLMANN JAKÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal
VII. ker., Hársfa-utca 24. Telefon
90-27
Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

FŐMUNKATÁRSÁK:

VIKÁR BÉLA **MANGOLD BÉLA KOLOS**

Dr. Soltész Adolf.

Halhatatlan Gelléri Mórunknak elérvult öröke új gazdát kapott. Az Orsz. Iparegyesület legutóbb tartott gyűlésén volt titkárát: dr. *Soltész* Adolfot igazgatójává választotta.

Mindenképen érdemes, rátermett férfiut ért a kitüntetés. Hosszu évek során át kísérjük figyelemmel dr. Soltész Adolf közéleti működését. Tudjuk, hogy okos, tanult fő, a gazdasági ismeretekben kiválóan jártas. Volt alkalom munkatehetséget, munkaképességét közelebről is megismerni. A szabók szövetkezetében összpontosított kisiparossággal évtizedeken át együtt munkálkodott, sőt pár évvel ezelőtt a szövetkezet elnökévé választotta, amely tisztséget egy évig viselte.

Ha valaki, úgy ő tudhatja, hogy minden elmélet szürke s főleg ipari ügyekben a gyakorlatot illeti a vezérszó. Tapasztalhatta, hogy a papíron legszebben megkonstruált tervek csődöt mondanak, mielőtt a megvalósításra kerül sor, ha azok szakemberek bevonása nélkül készültek.

Most mikor nagyfontosságú állásában üdvözöljük dr. Soltész Adolfot, volna egy kérésünk is hozzá:

Az ipari szövetkezetek küszöbön álló reformálásának tárgyalásán az elméleti tudósok által kifundált módszerek mellett engedje érvényesülni a gyakorlat, a tapasztalat jogos kívánalmait.

Hisszük, hogy ép a saját tapasztalatai alapján a gyakorlatnak nyújt előnyt az új igazgató!

Sötét Pünkösöd.

Ódakünn, ahol a mi fiaink járnak, most is vérpiros a lángnyelvek ünnepe s ép ezért, meg ezer más okból idehaza vigasztalanul sötét. A művelt világ nagyobbik felében megállt az élet, lebéklyozva, tehetetlenül vergődik az emberrel született gazdasági energia, csak egy virágzik és lüktet tovább a — háboru.

Nemcsak a gránicot és borzalmas drótmezőit borítják el a halottak és sebesültek, hanem itthon a buzakalászos mező, az ipari műhely és a kereskedelmi piac is tele van szánandó elesettekkel.

A mi sorainkat is megtizedelte a háboru. Dacára, hogy szakmánk speciálisan hadiszakma, igen sok szaktársunk tette le munkaszerszámát s ment a többi hőssel, amerre szólitotta a haza és a kötelesség.

De az itthonmaradt szabóiparosságra is nehéz harcok következtek el. A háboru folyamán szükségképen megdráguló élet takarékosagra szorította a társadalmat s ez a takarékoság ruházkodáson kezdődött el. Minden ilyen irányu jelszó, minden akció azzal kezdődött, hogy szorítsuk minél egyszerűbb mederbe a divatot s ezzel az öltözködést.

A régi jó időkben a Pünkösöd volt legszebb ünnepe a szabóságnak. Ez volt ugyyszólván a határköve a munka virágzó szezónjának, addig éjt nappallá téve dolgozott és keresett a szabóiparos, hogy azután nyugodtan, elégedetten nézhessen a nyári holt szezón, a pihenés, a felfrissülés idejének elébe.

Évek óta már a mi ipari kalendáriumunk csak holt szezont ismer. Kétszeresen szomorú, hogy a holt szezón sötét szárnyai nemcsak egyes műhelyek felett lebegnek, hanem a szabótársadalmi és szervezeti élet fölött is

A háboru kitörése előtt nem sokkal kezdődött éppen el szakmánk minden ágazatában az erősebb szervezkedési mozgalom. Szinte új, szebb életre látszott ébredni az egész szabótársadalom. Jól eső és mégis fájó érzés erre visszaemlékezni.

Vegyük csak sorba. Az ipartestületi élet sohasem remélt lendülettel támadott fel. Közügyeink iránt általánossá lesz az érdeklődés. Legjobbjaink keresik, kutatják az utat, hogy mint lehetne a testület erkölcsi és anyagi erejét ki és befelé egyaránt emelni. Így épülnek fel a háborut megelőző krízises pénzügyviszonyok dacára a gyönyörű paloták, egy nagyszerű jövőnek maradandó biztosítékai. Így létesülnek egymásután az ipartestület kebelében a kiváló szociális, jótékony és kulturintézmények, de alig kezdhették meg az áldásos működést, a háboru parancsszava „megállj“-t kiáltott.

Szövetkezetünk a magyar ipari szövetkezetek közt egyedül álló fényes sikereket ért el aránylag rövid fennállása alatt is. A kisiparosság melegebb érdeklődése iránt, alaposabb megismerkedése annak vezéreszméivel a háboru kezdetének idejére esik. Még egy pár évnyi idő kellett volna s akkor a Szövetkezet olyan megalapozottsággal, olyan versenyen felül álló erővel láthatta volna el a hadsereg ruhaszükségletét, amilyenre külföldön is alig akadt volna példa.

Így is rendületlenül teljesítette nagy feladatát. Minden megengedett eszközt felhasználva igyekezett munkát biztosítani itthonmaradt tagjainak, sőt a hadbavonultak családtagjainak is. Mint árvizveszedelem idején a derék, bátor mentő úgy evezett a gazdasági pusztulásban s erős csolnakjába emelte a fuldoklókat. Hogy ez a sok jóakarattal megkezdett munkája nem lehetett teljes, abban az a közöny — nem akarjuk mondani hogy rosszindulat — a hibás, amelylyel a szövetkezeti érdekeket felsőbb helyen — érthetetlen okból — kezelték. És mégis gyönyörű eredményeket ért el, szo-

ciális kötelezettségének eleget téve virágozik, nő most is, amint egész nagyságában kitűnik majd ez háboru után.

Az egyesületi élet lángja is közvetlenül a háboru előtt lobbant fel melegebben. Az „Egyesült Szabóiparosok Köré“-ben nemcsak barátságos, összetartó hajlékra talált a két favorizáló szervezet, hanem erős szociális támaszpontra is. Egyesületünk szava nehéz súlylyal birt minden szakmánkat érintő kérdésben és hogy tevékenységének nincsenek maradandóbb jelei, arról csak egy tehet — a háboru.

Sötét pünkösden ily sötéten fest az ünnepi beszámoló. Az nem lehet vigasz, hogy más ipari szakmák gazdasági helyzetének képe még lesujtóbb. Mert sajnos vannak iparágak, amelyek valósággal kipusztultak akár a bőlény e válságos gazdasági évek alatt.

Minket csak kissé megrázott, de le nem dönthetett a világrengető vihar. A mi szakmánk élete örök, legalább is olyan mértékben, mint az emberiségé.

Az az energia, amely közvetlen a háboru előtt nyilvánult meg a szabótársadalmi életben, nem pusztult el, csak szünetel s működésének megkezdésére a kedvezőbb idők eljövételét várja.

Ahogy elül a háboru réme s visszakapja rendes emberi formáját az eltorzult világ, azonnal megindul az eleven munka minden szakértársunk műhelyében s a szervezeti életben is.

Ez a hit erősítse a küzdőket, tartsa meg a csüggedőket.

Ha diadalmaskodunk a Halál harcán, győzőknek kell lennünk az Élet harcában is!

A szabóiparra szebb jövő vár, mint valaha és e szebb jövő zászlaját a kisiparosság lengeti. A sötét Pünkösöd után jön majd nagyon sok piros Pünkösöd, amelyeknek pirja nem vérből, hanem a becsületes munka és az egészséges szervezkedés áldott sugarából fakad!

A hátralékban lévő — valamint azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, hátralékaik és előfizetésük beküldésére kérjük.

S Z E M L E.

BELFÖLD.

Elmélet és gyakorlat.

Gazdasági életünknek egyik hatalmas tényezője, elvitathatatlan tekintélye az Országos Iparegyesület. Minden ipari kérdésben súlyos nyomatékkaal esik latba a szava és gyakran megfelebezheterlen erővel bir. El kell ismernünk, hogy különösen agilis az ipari reformok kezdeményezésében. Ujabban az ipari szövetkezetek ujászervezésének kérdését vette programjába. Örülünk a meleg érdeklődésnek, azt azonban őszintén mondva nem szivesen látjuk, hogy kizárólag elméleti, mondhatni szobatudósok határoznak a mindenekelőtt gyakorlat tudást igénylő szövetkezeti kérdésekben. Az elmélet vajmi ritkán fedé a gyakorlatot, ha iparról van szó, akkor épen soha. A szabó kisiparosság megmutatta gyakorlatilag, hogy érett a szövetkezeti eszmé e, s különösen arra, hogy hosszú évek munkájának tapasztalatait leszűrve. hozzá szólhasson a reformok kérdéséhez. Senki emberfia nem vitathatja el, hogy mikor a szövetkezeti ügyel összeforrot kisipari érdekekről van szó, akkor első sorban ezeknek a képviselőit kell meghallgatni. Előjogokat nem követelünk, de viszont nem tűrhetjük, hogy a gyakorlati élet követelményét nem ismerő, gazdasági könyvbuvár urak határozzanak sorsunk felett. A játék a kisiparosság bőrére megy, ugy joggal kérheti helyét a játszó asztalnál! Tiltakozunk, hogy egyoldalú, elméleti férfiak tárgyalják

le a szövetkezeti reformok kérdését. Tessék meghallgatni a gyakorlat kipróbált embereit is. Ezt kívánja a közérdek, amelyet, ha továbbra is mellőznek, a kisiparosság tudni fogja kötelességét, megismeri ellenségeit s a legélesebb harcot fogja ellenük megindítani, mig jogos igazának érvényt nem szerez.

A kisiparosság hadszállításai.

Sok mellőztetés, sok panasz, sok nánjárás folyamányaképen a kormány 150.000 katonai garniturának elkészítésével bizta meg az ország szabókisiparosságát. Nagy örömmel és elégtétellel állapítjuk meg, hogy szaktársaink a munkájukhoz fűzött várakozásoknak minden tekintetben megfelelték. Figyelemmel kísértük a munka lebonyolítását, amely nagy részben és minden akadály nélkül megtörtént. Illetékes helyről jól eső érzéssel hallottuk, hogy a munka szép, erős, az előírásnak pontosan megfelel s minden más munkák felett kiválik. Gyönyörűbben, érthetőbben nem is válaszolhatott volna a szabókisiparosság arra a sok mellőztetésre, lekicsinylésre a mi a háboru folyama alatt a hadszállítások terén érte.

A hadseregszállítás monografiája.

A hadügyminiszter köriratot intézett az ipari érdekeltiségekhez s ebben kifejtí, hogy azt az értékes és kiváló munkát, amelyet az ipar és kereskedelem a hadsereg ellátása érdekében a háboru alatt kifejtett, megörökíteni kívánja. E cél elérésére elsősorban a hadügyminiszterium hivatalos feljegyzései szolgálnak, de elkerülhetetlenül szükségesnek tartja, hogy a hivatalosan megállapítandó adatok kiegészítése céljából körkérdéseket

A század-szabó.

Ködös, hóföregetes, bus karácsony délután Wolhyniában . . . A front mögött pár kilométerre táboroztunk. Félig leégett, piszkos, szegényes, féregteli orosz falu volt a meleg, uri tanyánk.

Ebéd után elfog a századparancsnok:

— Este, ha meggyújtjuk a karácsonfát, te fogsz beszélni az ünnep jelentőségéről a fiukhoz. Hanem, légy szives akkorra tedd begombolhatóvá a mántillt.

Ránéztem a köpenyre. Bizony arról már is hiányzott jó néhány gomb. (Ki tudja, melyik derék mézeskalácsos szállította!)

Pirulva indultam keresni a század-szabót. Egyik szanitéc nevetve mondotta, hogy a faluvégén van, az ipartelepen.

Benyitottam az ipartelepre. Egy ócska, szalmás viskó, melynek ablaka októbertől, májusig hermetice el van zárva. Hamisítatlan, ájulásra késztető, orosz bűz fogadott.

A szabó örvendezve sietett elém:

— Isten hozta, önkéntes ur ipartelepünkön. Ketten vagyunk, én és a Waszili, az orosz suszter. Egyedüli bennszülött, ki a faluban maradt. Hozzánk huz ez a Pista . . .

Mosolyogva néztem körül az ipartelepen. A suszterszakmát csak egy háromlábu szék, egy dikics és egy tál csirisz képviselte, ellenben jól eső büszkeséggel állapítottam meg, hogy a szabóipar géppel dolgozik. (Az elmenekült tanítókisasszonytól rekvirájódott a gépeknek ez a Mathuzsalemje, de szememben ott értékesebb volt Singer minden remekénél.)

A suszter a nyílt tűzhelyen kotyvasztotta már a vacsorát, a szabó barátom pedig hozzálátott a köpenygombok rendezéséhez. Közben beszélgettünk a mi szép, bűnös, átkozott és imádott Budapestünkről.

Ott a jó Isten háta megett, a nyomorult muszka fészekben letárgyaltuk a szabók mozgalmait, emlegettük Jákó mestert, a Szövetkezetet, a hadszállításokat, a drágaságot.

Egyszerre az én emberem minden különösebb ok nélkül sirva fakad. Görcsösen megragadta a kezem s valósággal fuldokolta.

— Önkéntes ur! ha istent ismer, ki ne írja, hogy én a front mögött csak sneider vagyok s tüvel és nem szuronnal döfdösök. Voltam én is katona, talán hős is, de már vége . . .

A szava csuklott, csendesesen sirdogált, majd szinte megkönnyebbülten folytatá:

intézzon az érdekeltekhez. Minden cég három példányban kapja meg a kérdőívet, amelyek közül egyet a saját használatára vissza tarthat, a másik két példány pontosan és egyenlően kitöltve visszaküldendő. Így akarja a hadügyi kormány jövőre szervezni a hadsereg részére terjesztendő ipari munkálatokat. A körirat igen örvendetes esemény a hadseregszállítások rendelkezésének szempontjából. A számtalan meghiusult kísérlet után, ez az első aktív reményt nyújtja arra, hogy a háboru után komolyan lehet majd hozzá látni ennek a nagyjelentőségű problémának igazságos szabályozásához. És megszűnnek azok a tragikusan vég esetek, jobban mondva visszaélések, amelyek közmosolyra és tömegbotránkozásra a hadiszállítások körül felszínre kerültek.

A cinkotai hadifogoly kisipari telep.

A hadvezetőség két millió korona költséggel létesített Cinkotán kisipar telepet, hogy a kisipar szakmunkásban való szükségletet olcsón és kényelmesen el lehessen látni. A Ker. és ipar kamara szervezésével. *Thék* Endre alelnök vezetése alatt, nemrégiben körülbelül százötven budapesti kis- és középiparos tekintette meg az ipartelepét. A társaságot a telepen *Práger* tábornok a hadifogolytelepek vezetője és *Jordán* János ezredes, a cinkotai műhelytelep parancsnoka fogadta. A társaság a telep minden épületét behatóan megsemmisítette és az említett hivatalos személyek által nyújtott részletes magyarázatok nyomán meggyőződött arról, hogy a hadvezetőség minden figyelembevehető igénynek és óhajtnak teljes mértékben igyekezett megfelelni. A munkatermek, amelyek központi fűtéssel, villanyvilágítással, hajtógépekkel és erőátviteli berendezéssel vannak

ellátva, tetszésszerűen terjedelemben, a lehető legelőnyösebb feltételek mellett vehetők igénybe, úgy, hogy egy szaklépzett munkás napibére minden költség beszámításával együtt nem kerül 1 korona 50 fillérenél többre. Ezért a bérlőnek megfelelő anyagraktár, telefon és esetleg éjjeli szállás is rendelkezésére áll. A telep parancsnoksága bármikor telefonon is ad felvilágosítást a hozzá forduló iparosoknak.

Az Országos Iparegyesület közgyűlése.

Az Orsz. Iparegyesület a múlt hóban tartotta meg hetvennegyedik rendes közgyűlését. A háboru kitörése óta ez volt a második közgyűlés és hogy e nehéz időkben az egyesület tagjainak érdeklődése nem csökkent, sőt növekedett, azt a megjelenteknek szokatlan nagy száma bizonyította. Nemcsak az ülésterem telt meg zsufolásig hanem a határos hivatalszobákban is számos érdeklődő szorongott. A mély benyomást keltett elnöki megnyitó után, amely klasszikus tömöréggel méltatta iparunk elhelyezkedését a nagy lét. ü. delemben, eleven, de mindvégig tárgyilagos vita indult meg az évi jelentés körül. Kiemelkedő momentuma volt a napirendnek az elnökválasztás, amelyet alapszabályok előírta formaságánál jelentősebbé tett az a kitörő lelkesedés, amelylyel a közgyűlés tagjai *Mallekovits* Sándor valóságos belső titkos tanácsosnak immár negyedikben adták kezébe a vezéri pálcát. Ez a lelkes egyhangúság ékesen szóló dokumentuma annak a benső harmóniának, amely az egyesület vezetőségét és tagjait egyre szorosabb és egyre gyümölcsözőbb munkában egyesíti. Még két ünnepi momentuma volt a közgyűlésnek. Az egyik *Soltész* Adolf h. igazgató emlékbeszéde *Gelléri*

— Hallgasson meg önkéntes ur, aztán ítéljen, lehetek-e már ezután vitéz a svarmeniában? . . .

— A háboru kezdetén lenn jártam Szerbiában Mindenütt elől. Kisebb sebbel kerültem haza. Otthon minden rendben volt. Imádot feleségem a Szövetkezettől kapott hadi munkából tisztességesen eléldegélt aranyos kicsi fiacskánkkal

Azután a Kárpátokba kerültem. Kináltak század szabósággal, nem kellett. Ha katona vagyok, legyek katona. Ott voltam a borzalmak hegyén, *Manilóvén*. Ott is megsebesültem. Otthon boldogság, elégedettség várt. Az asszony dolgozott, hiány nem volt a ház körül. Most harmadszor vagyok a fronton. Hét hónapja, hogy nyomom a gombot. Az ősz közepéig folyton az első tűzvonalban.

Egy nap levél jött. Idegen kéz írta, hogy drága asszonyom nehéz beteg, letörte az éj-nappali munka, a hadi segély kevés, sok orvosság is kell, a háznál a szükség kopogtat . . .

Elborult velem a világ. Letettem hűséges fegyveremet s megkértem szégyenkezve a főhadnagy urat hogy állítsuk fel a század-műhelyt én dolgozom szívesen.

A főhadnagy ur örömmel egyezett bele. Először

is az ő bekecsét adjusztáltam meg. Adott érte husz koronát. Oh milyen boldogan küldtem haza! Azóta dolgozom állandóan a tiszt uraknak. Többet keresek mint szaktársaim odahaza. De ez a pénz is mind haza megy, kell az asszonynak orvosságra, a kicsinek a drága tejre! . . .

A szavát újra elfojtja a zokogás az én torkom is összeszorult. Pillanatig hallgattunk, akkor újra kitört az emberem:

— Most már érti az önkéntes ur, hogy mért nem lehetek katona. A háboru nekem már nem a fegyverek harca, hanem a polgári üzlet . . . De kérem ki ne írja az ujságunkban, mert megölne a szégyen, hogy csak szabó voltam a fronton is . . .

Melegen szoritottam meg a derék, hősi ember kezét, s ime mégis kiírtam, mert az ő „gyávasága“, nem szégyenfolt, hanem gloria.

Valamint talán abban sem volt szégyen, hogy akkor este egy rozzant pajtában a ragyogó karácsonyfa alatt mindnyájan zokogva sirtak a kemény magyar katonák . . .

Ugy éreztem hazai angyalok szállnak át a fehér cár végtelen hómezőin.

Kerekes Andor.

Mórról, az egyesület elhunyt igazgatójáról, a másik az idei jutalmaknak. köztük a nagy aranyéremnek átadása. Az előbbi megilletődéssel fogadta a hallgatóság, az utóbbit pedig zajos tetszésnyilvánításokkal.

Egyenruházati cikkek és szövetek szállítása

A hadügyminiszter. 1916. júniustól kezdve további intézkedésig a következő szükségleteket kívánja beszerezni:

Tábori sapkák, p. mutzubbonyok és nadrágok, nyári egyenruhák, köpenyek, alsóköpenyek, lábikravédő pólók, lábszárvédők, térdmelegítők, hósapkák, gyapjujjasok, gyapjuharisnyák, gyapjukapcák, gyapjukeztyük, nyakkendők, derékövek, törülközők, zsebkendők, takarmánykötelek, zubbony-, nadrág- és köpenyszövet.

Az ajánlatok a megkivánt mintákkal együtt egy csomagban a hadügyminiszterium 13. osztályához (beszerzési csoport) küldendők be.

Az ajánlatoknak minden szükséges adatot tartalmazniuk kell a szállítandó cikkek áráról, a szállítandó mennyiségről és szállítási határidőről. Egykoronás bélyeggel látatlanok el és nincsenek bizonyos alakhoz köve.

A textilrendeletek forrása

gyéren csörgedezik nekünk a hadügyminiszteriumból. Illetékes helyen még mindig mereven ragaszkodnak a régebbi ármaximumokhoz (köpeny 70, morder 56, köpenybélés 15 K), mely árak mellett a magyar cégek tulnyomó része nem vállalhat szállítást. A szállítások így az osztrák cégeknek jutnak, melyek inkább akceptálhatják a megbízásokat, tekintettel arra, hogy a szállítási viszonyok és a munkabérek előnyösebb volta következtében ők legalább 2%-kal olcsóbban termelhetnek, mint mi, amely 1% a mai viszonyok között az egész hasznot jelenti.

A mi hátrányunkra befolyásolja a mérleget az is hogy a 13. osztály rendelési bizottságában a magyar ipari érdekeltségnek ezidőszerint nincs képviselője, tekintettel arra, hogy a magyar bizalmiférfiú már hosszabb idő óta nem vesz részt a tárgyalásokon. Mint hogy értesülésünk szerint másféle igénybevétel folytán ezen tisztségéről lemondott, helyét más fogja betölteni. A magyar érdekeltség bizik abban, hogy ismét olyan férfit fognak kinevezni, kitől joggal lehet elvárni a speciális magyar érdekek legmesszebbmenőbb védelmét

Elfogadhatatlan hadszállítási árak.

A hadügyi kormány által eszközölt alsóköpeny rendetése tulnyomó része nem volt elfogadható, mivel a szállítók a 16 K-ás árat nem vállalhatták. Az anyagnak meterje ugyanis egymagában 8 K-ba kerül s mint hogy ehhez a cikkhez 1 méter 70 cm. szükséges, könnyen kiszámítható, hogy a mai magas munkabérek mellett a szállítás vállalása a legszerényebb haszonnal sem kecsegtet. Tekintettel arra, hogy többet semmiképpen sem akarnak fizetni, e cikk dolgában ép úgy holtpontra jutottak, mint a 70 K-ás köpenyeknél. Alta-

lánban a hadügyminiszterium a legtöbb textilipari cikkben, tekintet nélkül az áru minőségére és a szállító versenyképességére, bizonyos maximális árakat igyekszik megállapítani, ami alól kivétel nincs Nem szabadna azonban felejtetni, hogy feltétlenül reális és megbízható szállító önköltségen alul nem vállalhat szállítást és hogy a túlolcsó árakhoz való ragaszkodással csak outsidersnek kedvezünk, akik valamely mellékérdekből vesznek részt a szállításban. Amikor a hadvezetőség rendeléseket eszközöl, kereskedelmi alapon kell, hogy álljon, a kereskedő pedig tud distingválni ajánlat és ajánlat között. Ma a helyzet olyan, hogy például köpenyre és mondurokra lehetne megbízásokat kapni, de ajánlkozó alig van, mert a koncedált 70 K-ás köpenyár legföljebb 20 K-ás posztóárat enged meg, posztót pedig méterenként 22 K-án alul alig lehet kapni.

Előadás a rokkantkérdésről.

Az Országos Ipari Egyesületben Katona Béla, az ismert közgazdasági író legutóbb felolvasást tartott a rokkantkérdésről. A felolvasást nagy érdeklődés kísérte, mert Katona a háboru kezdetétől a legelismerésreméltőbb szakavatottsággal foglalkozik a háborus viszonyok fezen egyik legnagyobb jelentőségű kérdésével. Katona előadásának gyakorlati aktualitást ad az a körülmény, hogy nem annyira nemzetközi szempontból vizsgálja a kérdést, mint inkább speciálisan nemzeti alapon, számolva az állam és a társadalom ebbeli kötelezettségeinek helyes arányával. A felolvasás, mely első sorban állami feladatnak jelenti ki a rokkantkérdést, a rokkantak háboru előtti keresetének mérvét járulékokkal és munkaalkalmak nyújtásával kívánja fenntartani. Amazt külön adók kivetésével véli elérhetni, emennél pedig a katonai és közszállításokat, a háziipari és otthon munkákat kívánna igénybe venni és pedig olyan tereken, ahol a rokkantak a munkát lehetőleg vagy megközelítőleg 100%-os munkaképességgel láthatják el. Katona a háboru befejeztéig 250.000-re becsüli rokkantjaink számát, ami 150 millió K kereset elmaradását jelentené E feltevéses számokhoz illeszkedik a Katona féle javaslatok egész komplexuma, mely e kérdés további kiépítésében gazdag anyagul fog szolgálni úgy a szociológusoknak, mint a gyakorlati szakembereknek.

KELLNER M. és TARSÁ	
Telefon 98-42. GÉPDOBOZGYÁRA Telefon 98-42.	
BUDAPEST, VII. KER., ALPÁR-UTCA 7. SZÁM.	
Készít mindenféle csomagoló, lény- űzési és adjusztáló- dobozokat.	Különlegesség össze- lőrheteetlen raktári do- bozok és szabadal- mazott postadobozok.

A kisiparosok hitelalapja.

Szép szociális intézményünk a székesfőváros kebelében a kisiparosokat segítő Albrecht Hildegardé alap. Most a közgazdasági ügyosztály előterjesztést nyújtott be a tanácshoz az alapítvány rendezése és az alap mellett felgyült vagyontömeg időszerű felhasználása tárgyában. Az előterjesztés részletesen leírja az alapítvány eddigi történetét, beszámol azokról a törekvésekről, amelyek az alapítvány célirányos felhasználásának biztosítására irányultak és javaslatot tesz a további teendőik dolgában. Javaslata három irányú. Azt ajánlja, készítsen a tanács kezelési utasítást és alapító oklevelet és intézkedjék az alap esetleges veszteségeinek fedezése, valamint a feleslegessé váló fedezet további sorsa iránt. Az iparoktatási célra rendelt tőkeösszegeből létesítsen egy ösztöndíj-alapot iparostanonciskolai növendékek jutalmazására. Végül a rendelkezésre álló 1,242.635 korona tőkét rendelje egy hitelintézet alapítására, amely budapesti kisiparosok hiteligényeinek kielégítésére lesz hivatva és kérje ehhez a pénzügyminisztérium anyagi hozzájárulását. A 40 oldalra terjedő és részletesen megokolt előterjesztés dr. Vita Emil tanácsnok munkája, aki a fővárosi ipar szociális támogatásának ügyét a háboru egész ideje alatt igaz elismerésreméltó buzgósággal és teljes hozzáértéssel intézte.

A magyarországi szakszervezetek 1915-ben.

A „Szakszervezeti Értesítő” közli a magyarországi szakszervezetek 1915. évi állapotáról való beszámolót. A háboru második éve is erős megpróbáltatásokkal járt a szakszervezetekre, mert a szervezett munkásoknak 60 százaléka bevonult. Az itthonmaradt szervezett munkásság igen nagy áldozatokat hozott egyrészt, hogy szervezeteit fenntartsa, másrészt, hogy a nélkülözőket segélyezze. Szerencsére a nagy munkanélküliség, mely a háboru elején mutatkozott, 1915-ben már megszűnt, sőt egyes szakmákban munkáshiány volt és így legalább a munkanélküliek segélyezésétől megszabadultak a szakszervezetek.

Általánosságban a taglétszám 1914-hez képest 15,78 százalékkal, azaz 8129-el csökkent. A taglétszám

csökkentésének természetes következménye volt a bevételek csökkenése, mely az utolsó három évben ilyen irányzatot mutatott: 1913-ban volt 2,493 497, 1914-ben 2,132.542, 1915-ben már csak 1,256.135 korona. Ezzel szemben a kiadások tétele 1913-ban volt 2,537 832 korona, 1914-ben 2,249.506 korona, 1915-ben 913.157 korona.

A taglétszám volt 1915. december 31-én 36.690 férfi és 6691 nő. Az össztagszámból (43.381) dolgozott Budapesten és környékén 29.987 (69,12 százalék), a vidéken 13 394 (30,87 százalék). 1915. december 31-én a szakszervezetek összes vagyona 3,458.258 korona 92 fillér volt, bevétel 1915-ben 1,256.189 korona, kiadás 1,123.157. Segélyezésekre fordítottak az elmúlt évben 424.480 koronát, még pedig utazási és tartózkodási segélyre 5381 koronát, munkanélküli segélyre 99 957 koronát, beteg-, temetkezési-, özvegy stb. segélyre 268.681 koronát, rendkívüli segélyre 50.470 koronát.

A munkaközvetítést a háboru alatt is folytatták a szakszervezetek. Összesen jelentkezett 29.305 férfi és nőmunkás, ezeknek 81,61 százaléka nyer elhelyezést.

Keresetnélküli kisiparosok segítése.

A háboru a kisexisztenciákat sújtotta legérzékenyebben. Erre való tekintettel gróf Tisza István miniszterelnök értesítette a budapesti kereskedelmi és iparkamarát, hogy a bevonult kisexisztenciák családjai részére hajlandó bizonyos összeget havonként rendelkezésre bocsátani — megalapította a Keresetnélküli Kiskereskedők és Kisiparosok Segélyező Kuratóriumát, amely a miniszterelnök ur intenciója szerint jár el. A miniszterelnök intenciója az volt, hogy a rendelkezésre adott összegből keresetnélküli kiskereskedőket és kisiparosokat támogasson a kamara. Erre a támogatásra igénye van minden iparosnak és kereskedőnek, akinek üzleti forgalmát a háboru lényegesen csökkentette azonkívül olyan hadbavonult iparos és kereskedő családjának, aki üzletszünetelés vagy egyéb jövedelmi forrás hiányában csupán a hadi államsegélyre van utalva, amely egy különösen számosabb tagot számláló családnál az élet szükségleteit teljesen nem fedezi. A ka-

WEISZ H. ÁRMIN

BUDAPEST, VIII., TELEKY-TÉR 9 SZ. Telefon József 10-02.

Fiók üzlet: VII., Károly-körút 9. (Ledermann ház). Telefon 166-86.

Budapest legnagyobb vásári- és raktáriszabó-kellékek áruháza. mindenféle, a szabó-szakmához szük séges kellék alsószálak, cérnák, selumek, gomb- és bélésárúk nagy áruház

mara a Budapesten támogatásért jelentkezők viszonyait ellenőrzői révén bírálja el, a vidéken lakó kereskedőkre és iparosokra nézve pedig minden alkalommal az illetékes ipartestület vagy községi előljáróság javaslatát kéri ki a kamara. Az ipartestületek ennél fogva havonta névsorba foglalva beküldik a kamarához a támogatásra érdemeseket és ezeknek a kuratórium részéről kiutalt segélyt a kamara megbízott tisztviselője az ipartestületek helyiségeiben előre meghatározott napon ossza ki. A feltétel csupán az volt, hogy a kérvényező feleknek bizonyítaniuk kellett, hogy iparukat a háboru tartama alatt szüntették meg, részben tőkehiány miatt, részben pedig azért, mert az iparüzőt behívták katonai szolgálatra. A segélyezés kezdete óta 1,400 000 korona került kiosztásra.

Másodosztályú népfelkelők kiképzése és szabadságolása.

Annak idején az Országos Iparegyesület megkereste a kereskedelmi minisztert, hogy az önálló iparos és kereskedő népfelkelőket lehetőleg üzemiük vagy üzletük helyén képezzék ki és üzemiük fenntartása céljából rövidebb tartamu szabadságot kaphassanak időnként. Akkoriban a miniszter ur értesítette az egyesületet, hogy ha ez katonai érdekek sérelme nélkül keresztülvihető, meg fog történni. Mult hó 16-án kelt, 15.670. eln. számú rendeletével közli a kereskedelmi miniszter ennek a módját. A honvédelmi miniszter e szerint 95.169/3—916. sz. rendeletével úgy intézkedett, hogy a bevonult másodosztályú népfelkelő önálló iparosok és kereskedők, ha üzletük helyén akarnak kiképzést nyerni, vagy műhelyük és üzletük vezetése céljából rövidebb szabadságot akarnak, erre vonatkozó kérvényüket, a szolgálati ut betartása mellett, az illetékes előljáró parancsnokságoknál kihallgatás után kérhetik.

KÜLFÖLD.

Berlini levél.

Berlin, 1916. június 1.

A részletüzet irányzata a férfiruha szakmában igen lanyha volt. Másként áll a helyzet a nőiruha szakmában, ahol a háboru kitörésekor egyszerre beállott tartózkodás végre is új beszerzésre kényszerítette a közönséget. Ebből kifolyólag bár a takarékosági elv fokozatos érvényesülése a fényűző beszerzéseket lényegesen letompította, a szolid üzlet meglehetősen élénkséget mutatott. Bár a kötött és szövött áruk rekvirálása folytán az üzlet általában nehézkessé vált azért a változott viszonyok megszokottá és az új helyzethez való alkalmazkodás rutinná vált. A hadseregszállításokban főleg a nagyipar részesült, a detail üzlet csak a sürgős esetekben vonatott be a szállításokba. Az átruházások

és czedálások helyesebben az alvállalatba való munkakiadások azonban igen tetemes mértékig emelkedtek. A fentebb elmondottakban természetesen a kisipart nem értettük, most a német felfogás helyessége itt is bebizonyosodott, amennyiben a kisipar tetemes kontingeshez jutott a hadseregszállításoknál. Sőt ez legújabbban kedvenc vesszőparipája a hatóságoknak. A szeretet-adormányok nagy kvantumot tesznek ki zsebkendőkben és harisnyákban.

Amint hírlik, a rekvirált nyersanyagok oly óriási eredményt hoztak, hogy a hadsereg ily irányu szükségletei hosszú időre biztosítva vannak.

Berlin. A német szabóiparosok felhívásokat tettek közzé a napilapokban, amelyben a közönség szives türelmét kéri arra az esetre, ha sokallaná a ruhák elkészítésének hosszú idejét. Hivatkoznak a munkaerőhiányra és a háborus viszonyokra. Hiába, a háboru még a közmondásban meghonosodott „vékonyka” szabók között is nagy rendet vágott.

Drezda. A szászországi szabó szövetség május hó 15-én szövetségi ülést tartott, melynek fő tárgyait a hitelviszonyok és a kalkuláció képezték. Igen jó volna, ha nálunk is tartanának ilyen irányu értekezleteket főleg a kalkuláció az a fájó pont, amelynek bő megvitatása igen kívánatos volna. Nálunk ugyanis a kisiparosság nincs tisztában különösen a tömegmunkák kalkulációival, ahol sokszor fillérekre megyen a számítás és ebből kifolyólag a haszon.

Nürnberg. Amint tudósítónk írja Nürnbergben a napokban ült össze a férfi és gyermekruha szabók országos egyesülete. Bajorország minden részéből érkeztek a gyűlésre e szakma képviselői. A gyűlés célját a kormánynak a ruházati ipar reformálását célzó rendeletének megbeszélése képezte. A ruházati ipar képviselői, akik között a bajorokon kívül Németország más részeiből érkezett kiküldöttek is nagyszámban résztvettek — a németeknél szokásos alaposággal vitatták meg az életbe vágó kérdéseket. Amint hírlik a kormány rendelete a posztó és ruhaanyagban való takarékoságot célozza és ilyen értelmű intézkedéseket ír elő.

Bukarest. A román hivatalos lap legújabb száma a román hadsereg új egyenruhájáról fog szólni. A mostani háboru tanulságait óhajtja az élelmes szomszéd gyümölcsösztetni.

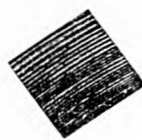
Strassburg. (Elzász-Lotharingia) A tartományban lévő textilgyárosok és divatárusok egy tartományi szövetség felállítását óhajtják. E célból e hó elején gyűlést tartottak. A háborus viszonyokra való tekintettel a szövetségek elvben elhatározták, a tényleges megalkulás időpontját azonban egyelőre elhalasztották.

Weisz H. Ármin, a fővárosban előnyösen ismert első rangu szabókellék üzletének mai számunkban megjelenő hirdetésait ajánljuk vásári- és raktári szabókisiparos szaktársaink figyelmébe mint olyan beszerzési forrást, ahol mindenféle kelléket jutányosan beszerezhetnek.

BEAMT A. FIAI

PAMUTSZÖVET ÉS VÁSZONSZÖVŐDE
WIEN,

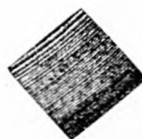
I. SCHOTTENRING No. 31.

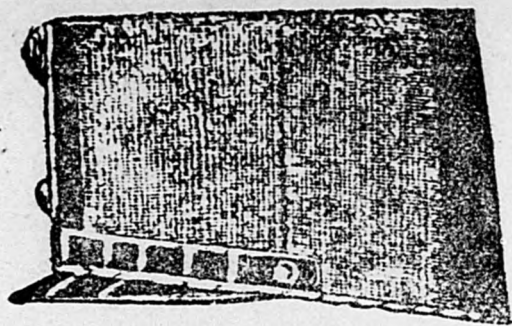
TELEFON 18244

Ajánlja alant sorolt pamutszövet és vászonáru gyártmányait u. m. bélés-vásznat, béléscalikot, köpert, kemény-vásznat katonai egyenruhákhoz az elő-irásos minőségben, kordinelli, kanavász, elastique stb. Valamint a finomszabósághoz és konfekcióhoz szükséges árut.

Hadsereg részére közvetlen és közvetve állandóan szállitunk

TELEFON 18244

HARTMANN SÁMUEL és FIA

EGYENSAPKA ÉS CSAKO-KÉSZITŐK
Budapest, VII., Károly-körút 9.

Budapest székesfőváros és a Budapesti Szabó-
iparosok Hírel- és Term. Szöv. szerződéses szállítói

Készít mindennemű egyensapkát és
csakót a csász. és kir. hadsereg
minden nembeli tisztjének és le-
gényiségének. Továbbá ajánlja saját
készítményű vasuti, postai, pénz-
üggyorségi, tűzoltói, rendőri, lörvény-
széki szolgálta és mindennemű libéria
sapkát. TELEFON 124-89.

Késműves és köszörős

LAUBER L. BUDAPEST

VII. Király-utca 1. szám.

Késes és köszörős üzletnek régi jó hírnevét
fentartva, csakis a legjobb acélból tartok

OLLÓKAT ÉS BERETVÁKAT.

Angol és amerikai ollókban dus választék,
melyet a szabómester uraknak becses figyel-
mükbe ajánlom és ezen kívül különösen figyel-
mükbe ajánlom tisztelt vevőimnek a vastag
(sok) vágáshoz való fogas ollóimat.

Nehéz szabász ollók

	11	12	13	14 coll hosszu
	11.—	14.—	17.—	20 — korona
angol	14.—	18.—	22.—	28.— korona

Kézi ollók

	7	8	9	10	11	12 cm hosszu
	2.20	3.—	4.—	5.—	6.40	8.— korona

Csak VII. Király-utca 1. Anker-közzel szemben.

KOVÁCSÉVICS MILENKO

Budapest, IV. Koronaherczeg-utca 3
és Városház-utca 6 (az udvarban).

TELEFON-SZÁM 118-03.

Mindennemű bélésárúk és szabókellékek elis-
merten legdusabb gyári raktára.

Tisztelt vevőim jóakaró figyelmét felhívom azon körülményre, hogy helyiségemet a beállott viszonyokkal lépést tartva bővítettem, cikkeimhez teljes szabó-berendezéseket és szabó-felszerelési árukat is hozzávettem. A rendelkezésemre álló elsőrendű bevásárlási források reám nézve lehetővé teszik, hogy

gáz- és kocszfűtési szabókályhákat, vasalókat, vasalópárnákat, klappni fát, hokkerlit, ujjfát, panklit, próbababát, különleges rendkívüli celszerű ruhatartókat és minden más szabó-felszerelési cikket a legnagyobb választékban t. vevőim kényelmére készíten tarthassak és az árak tekintetében a céget illetve általánosan ismert előnyöket nyújthassam.

Ekker, Pártos és Társa

Budapest, VI., Deák-tér 6. Anker palota

Telefon-szám 39-71. Telefon-szám 39-71.

Katona, egyenruházati
és libéria-posztók
gyári raktára.

BOHRER FEIVEL

BUDAPEST, DOB-UTCA 38

Szövetmaradékot és szövethulladékokat a legmagasabb árban vásárolok — Egy levelező-lap = hívása után házhoz jövök. =

Gombkirályhoz!

Legnagyobb gyári raktár mindennemű gombokban. : Nagyban és kicsinyben.

Laufer Arnold

Budapest, Laudon-u. 7.

Telefon
103-74.

KRANZTHOR & ROTH

Tulajdonos LUDWIG KRANZTHOR

Minden fajta és egy-
színü gyapjuszöve-
tek-, bélésárúk és
szabókellékek gyári
raktára.

Mellénykülönlegességek.

A szabóiparosok
nagybani bevásárlási
forrása !

TELEFON
19376.

WIEN

TELEFON
19376.

I., KHOLMESSERGASSE No. 4.

KRAUSZ ADOLF POSZTÓÁRUHÁZA BUDAPEST

Telefon 116-77.

az V., ERZSÉBET-TÉR 3. és JÓZSEF-TÉR 10. sz. alatt levő összes földszinti, emeleti és suttérain helyiségekben. Honi és külföldi gyapju szövetek és szabókellékek nagy raktára. Igen jutányos szabott árak. — Dus választéku mintagyűjtemény csakis szabóiparosoknak

HORECZKY JAKAB

VII., Dohány-utca 20.

Gyapjuszövetek, bélésárak és varrókellékek nagy választékban

Maradékok legolcsóbb árban.

Alapított 1835. Alapított 1835.

A modern szabászatból

kellő és alapos oktatás a legrövidebb idő alatt csakis az 1835. év óta fennálló, aranyéremmel és díszoklevéllel kitüntetett

Első Nyilvános szabásztanítási Intézet

ben nyerhető

Budapest, IV., Szervita-tér 8. II. emelet 36.

TANIDÓ NAPONTA 5 ÓRA.

Tanórák: ünnep- és vasárnapokat kivéve reggel 9 órától 12 óráig; délután 2 órától 4 óráig tartatnak, vagy kívánatra este 7 órától 9 óráig.

Rendes tanidő 14 nap. A fölfogáshoz kénepest a tanidő néhány napra redukálható, vagy a szükséghez mérten meghosszabbítható.

Minden tanítvány már az első 8 napon belül próbaszabás által meggyőződhetik tanulásának eredményéről. Az intézet műhelyében próbát csinálhat.

Tandij: a modern férfi-ruhák szabásának tanítására, az összes rajzkellékekkel együtt 70 kor. Magyar ruhák, katonai- és papiegyenruhákkal együtt 100 korona.

Süketnémák, vagy akik a szabóságot nem tanulták, a tandij kétszeresét fizetik.

Tandij a belépés napján előre fizetendő. — Bővebb értesítés levél útján is nyerhető.

Megnyílt Budapest legolcsóbb

gomb- és varró-kellékek áruháza.

WEISZ H. ÁRMIN

Budapest, VII. Károly-körut 13. sz. az udvarban. (Ledermann-udvar).

Telefon 166-86.

Mindenféle gomb, csatt, kapocs és az összes varrókellékek gyári áron kaphatók

nagyban és kicsinyben

Fióktelep: VIII., Teleky-tér 9. Telefon József 10-02

SZEGŐ ÉS BLUM

BUDAPEST, V., ERZSÉBET-TÉR 5.

TELEFON 35-85.

Bel- és külföldi gyapjuszövetek gyári raktára.

Mintagyűjteményünket t. úri szabó uraknak készséggel küldünk.

TELEFON 13-36. ■ Saját házában.

Ledermann Mór

Budapest, Károly-körut 13.

Posztó és bélésáru raktár nagyban és kicsinyben.

Alapított 1880.

Pfaff

52-es varró-
gép szabó-
iparosok
számára. ■

Leggyorsabb és legkönnyebb járásu!
Felülmúlhatlan tartósságu!
Leggyorsabb varrás mellett is a leg-
szilárdabban áll!

Leg... szabó műhelyben használathu.
Mindenütt legjobbnak elismerve.

Erőüzem berendezések és felszerelések.
Teljesen önműködő gomblyukvarrógépek.

Herbster Károly

varrógép nagyraktára

Budapest, VII., Károly-körút 9. sz.

Osztrák császári
és magyar királyi
udvari szállító

ALAPITTA-
TOTT 1850

SEMLER J.

ALAPITTA-
TOTT 1850

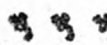
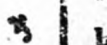
Osztrák császári
és magyar királyi
udvari szállító

POSZTÓ ÉS ANGOL DIVATKELMÉK RAKTÁRAI
BUDAPEST, BÉCSI- ÉS DEÁK FERENC-U. SARKÁN

LONDON, 7. UPPER JAMES STREET

Minták készséggel
küldetnek.

Detail osztályom kibővítése folytán azon előnyös
helyzetben vagyok, hogy az eddig ismert nagy
választéku **eredeti angol uri divatszövet-raktáram**
legkiválóbb idényujdonságait hatványozott mértékben
birom t. vevőimnek bemutatni.

Minták készséggel
küldetnek.

Mindennemű szabó- és varró-
kellékek, bélésárak legolesőbb
bevásárlási forrása

Bohrer Jakab

VIII., ker., Népszínház-utca 57.
Megrendeléseket hához szállítom.